

Cukrzyca

Katowice
2013

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej

Dyrektor Wydziału:
Ireneusz Ryszkiel

Zastępca Dyrektora Wydziału:
Jolanta Pietrzak- Wolny

Oddział Analiz Statystyki Medycznej
Kierownik Oddziału : Mariola Rejdak

Zespół ds. chorobowości hospitalizowanej:
p.o zastępcy Kierownika Oddziału : Renata Kopek

Koncepcja opracowania oraz wykonanie tablic i wykresów:

Wioletta Gosk

Joanna Majka

Aleksandra Pojda

Spis treści

Komentarz statystyczny 2-4

Tabele

Ogólnopolskie badanie chorobowości szpitalnej ogólnej hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E14) z podziałem na płeć i wiek w latach 2010-2011	5
Hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E14) z podziałem na płeć w szpitalach woj. śląskiego w latach 2011-2012	6
Hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E14) w szpitalach woj. śląskiego wg grup wiekowych w latach 2011-2012	7
Hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E14) w szpitalach woj. śląskiego wg miejsca zamieszkania pacjenta oraz płci w 2011 roku	8
Hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E14) w szpitalach woj. śląskiego wg miejsca zamieszkania pacjenta oraz płci w 2012 roku	9
Hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E14) wg oddziałów w szpitalach woj. śląskiego w latach 2011-2012	10
Hospitalizowani w szpitalach woj. śląskiego wg choroby zasadniczej (klasy ICD-10) z cukrzycą (E10-E14) jako chorobą współwystępującą w latach 2011-2012	10
Hospitalizowani w szpitalach woj. śląskiego z powodu wybranych chorób zasadniczych, w tym z cukrzycą jako chorobą współwystępującą w latach 2011-2012	12
Zgony pacjentów z powodu cukrzycy (E10 – E14) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2011-2012 (wyjściowa przyczyna zgonu)	12

Ryciny

Ogólnopolskie badanie chorobowości szpitalnej ogólnej hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E14) z podziałem na płeć w latach 2010-2011	5
Hospitalizowani z powodu cukrzycy (E10-E11) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2011-2012	6
Kobiety hospitalizowane z powodu cukrzycy w ciąży (O24) w szpitalach woj. śląskiego w latach 2011-2012	11

WSTĘP

Oddajemy do Państwa dyspozycji wznowione opracowanie o cukrzycy, groźnej chorobie społecznej.

Do analiz wykorzystano dane zawarte w formularzu karta szpitalna ogólna – MZ/Sz-11. Analiza dotyczy okresu 2011 – 2012 r.

Cukrzyca jest jedną z chorób cywilizacyjnych, z jaką borykają się państwa rozwinięte i szybko rozwijające się. Czynnikiem sprzyjającym rozwojowi tej choroby są czynniki związane z nowoczesnym stylem życia : siedzący tryb życia, całkowity brak aktywności fizycznej lub ograniczenie ćwiczeń do minimum, stosowanie diety bogatej w produkty wysokotłuszczowe i zawierającej zbyt dużą ilość cukrów, palenie tytoniu, nadużywanie alkoholu, stres.

W walce z chorobą i jej zapobieganiu olbrzymie znaczenie ma profilaktyka. Minister Zdrowia od kilku lat planuje, inicjuje i wdraża programy zdrowotne, np. : „Program prewencji i leczenia cukrzycy w Polsce”, „Program eliminacji niedoboru jodu w Polsce”.

Wiarygodna informacja o zachorowaniach i hospitalizacji pacjentów w naszym województwie będzie pomocna przy stosowaniu profilaktyki i wczesnym leczeniu choroby.

Zespół ds. chorobowości hospitalizowanej

Komentarz

Liczba ogólna hospitalizowanych z powodu cukrzycy w szpitalach województwa śląskiego spada:
2011 rok – 10727, 2012 rok – 10266

Wśród pacjentów hospitalizowanych z powodu cukrzycy w szpitalach woj. śląskiego w latach 2011– 2012 dominują kobiety:

2011 rok	mężczyźni – 4917,	kobiety – 5810,
2012 rok	mężczyźni – 4957,	kobiety – 5309.

Najwięcej pacjentów hospitalizowanych było z powodu cukrzycy insulinoniezależnej (E11):
2011 rok – 7135, 2012 rok – 6784.

W analizowanym okresie najwięcej pacjentów wśród grup wiekowych dzieci hospitalizowanych jest w wieku 5 – 14 lat, natomiast dorosłych w przedziale wiekowym:

2011 rok	55 – 64 lat (2477),	65 i więcej lat(5195),
2012 rok	55 – 64 lat (2282),	65 i więcej lat (4911).

W roku 2012 najwięcej hospitalizowanych z powodu cukrzycy, to mieszkańcy powiatów i miast na prawach powiatu województwa śląskiego:

miasto Katowice – 626,
miasto Częstochowa – 559,
miasto Sosnowiec – 464.

Najwięcej pacjentów hospitalizowanych z powodu cukrzycy w szpitalach województwa śląskiego w latach 2011 – 2012 było w oddziałach:

choroby wewnętrzne	2011 - 7747,	2012 - 7407,
chirurgia ogólna	2011 - 934,	2012 - 1028,
endokrynologia dla dzieci	2011 - 811,	2012 - 834.

Cukrzyca jako choroba współwystępujące, najczęściej występuje przy rozpoznaniach zasadniczych z klasy:

- choroby układu krążenia (I00-I99) - 2011 rok (16598), 2012 rok (15473),
- choroby układu trawiennego (K00-K93) – 2011 rok (3220), 2012 rok (3013),
- nowotwory (C00-D48) - 2011 rok (2672), 2012 rok (2490).

Wśród rozpoznań zasadniczych poniżej wymienionych z zakresu:

2011 rok

- (H25-H45), cukrzyca jako choroba współwystępująca stanowi 4,5 %,
- (I21), cukrzyca stanowi 12,1 %,
- (I60-I69), cukrzyca stanowi 9,6%,

2012 rok

- (H25-H45), cukrzyca jako choroba współwystępująca stanowi 4,5 %,
- (I21), cukrzyca stanowi 12 %,
- (I60-I69), cukrzyca stanowi 8,8 %.

Cukrzyca w liczbach

380 mln – tyle wyniesie na świecie liczba chorych na cukrzycę w **2025 roku**.

Obecnie choruje ponad 300mln osób na świecie.

53 mln obecnie choruje na cukrzycę w Europie.

W Polsce choruje ponad 2,5mln osób ta ilość może być dwa razy wyższa chodzi o przypadki nie wykryte.

Co **5 sekund** na świecie diagnozuje się cukrzycę u kolejnej osoby.

Co **10 sekund** na świecie z powodu powikłań cukrzycowych umiera osoba chora na cukrzycę.

Co roku liczba chorych na cukrzycę powiększa się o **7 mln** osób na świecie.

Dzięki odkrytej insulinie żyje na świecie **30 mln** ludzi.

Coroczny zgon z powodu powikłań cukrzycowych to **3,8 mln** osób na świecie.

Cukrzyca występuje u około **5%** osób ogólnej populacji osób na świecie.

Cukrzyca typ-2 stanowi ponad **90%** przypadków cukrzycy.

Okolo **1%** kobiet będących w okresie rozrodczym choruje na cukrzycę zanim zajdzie w ciążę, a u 5% cukrzyca rozwija się w czasie ciąży.

Cukrzyca może skrócić długość życia nawet o **10 lat**.

Świat stoi już w obliczu epidemii cukrzycy **Typ-2**.

Co roku amputowanych jest w Polsce około **14 tys.** Kończyn dolnych z powodu cukrzycy – stopa cukrzycowa,

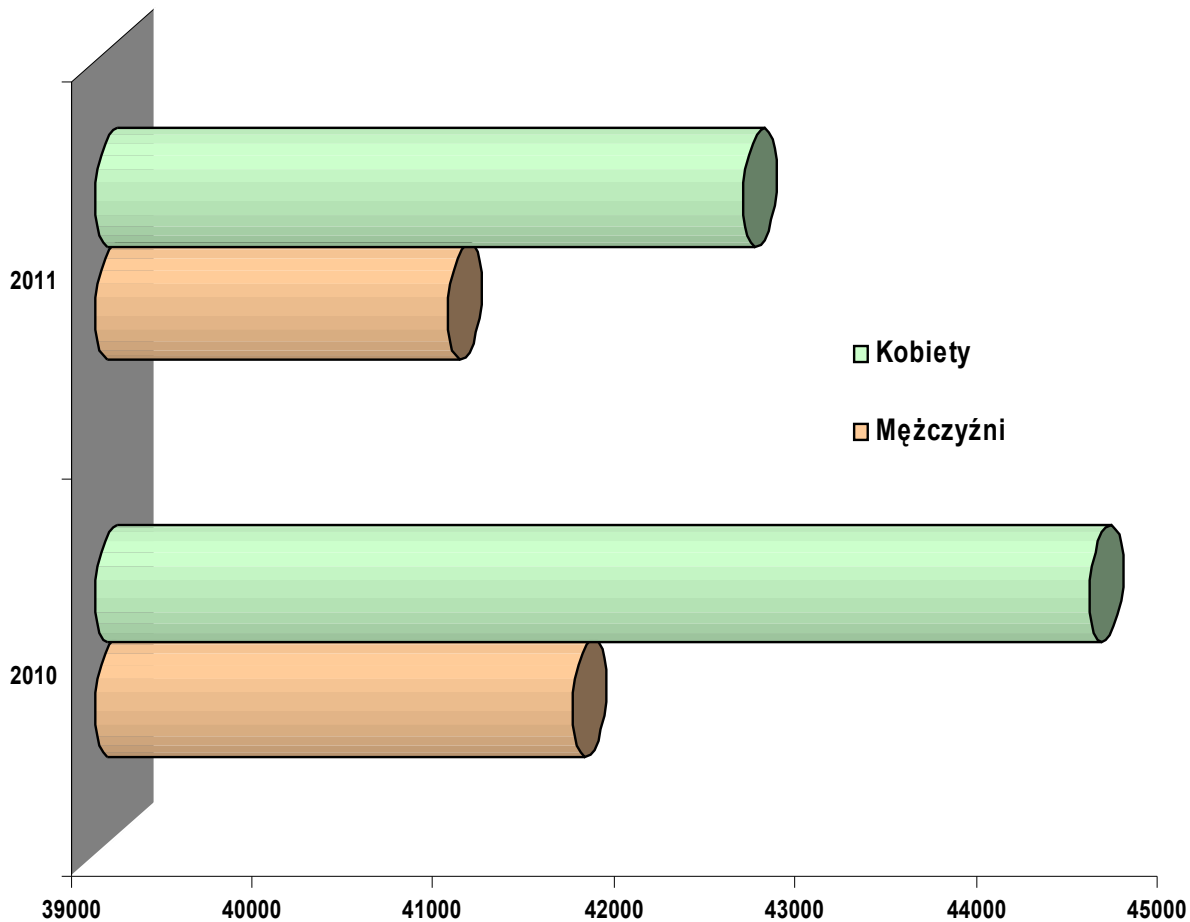

**OGÓLNOPOLSKIE BADANIE CHOROBY ŚCIEŻENIOWEJ SZPITALNEJ OGÓLNEJ
HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10 - E14) Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ I WIEK
W LATACH 2010 - 2011**

		2010								
Płeć	Ogółem	Poniżej roku	1-4	5-14	15-19	20-34	35-44	45-54	55-64	65 +
Mężczyźni	41634	15	325	2070	1457	2562	3130	6804	11606	13665
Kobiety	44487	4	310	2284	1427	2059	1443	3604	8571	24785

		2011								
Płeć	Ogółem	Poniżej roku	1-4	5-14	15-19	20-34	35-44	45-54	55-64	65 +
Mężczyźni	40946	16	374	2100	1405	2583	2951	6395	11512	13610
Kobiety	42576	10	334	2185	1405	2143	1383	3251	8111	23754

**OGÓLNOPOLSKIE BADANIE CHOROBY ŚCIEŻENIOWEJ SZPITALNEJ OGÓLNEJ
HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10 - E14) Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ W LATACH 2010 - 2011**

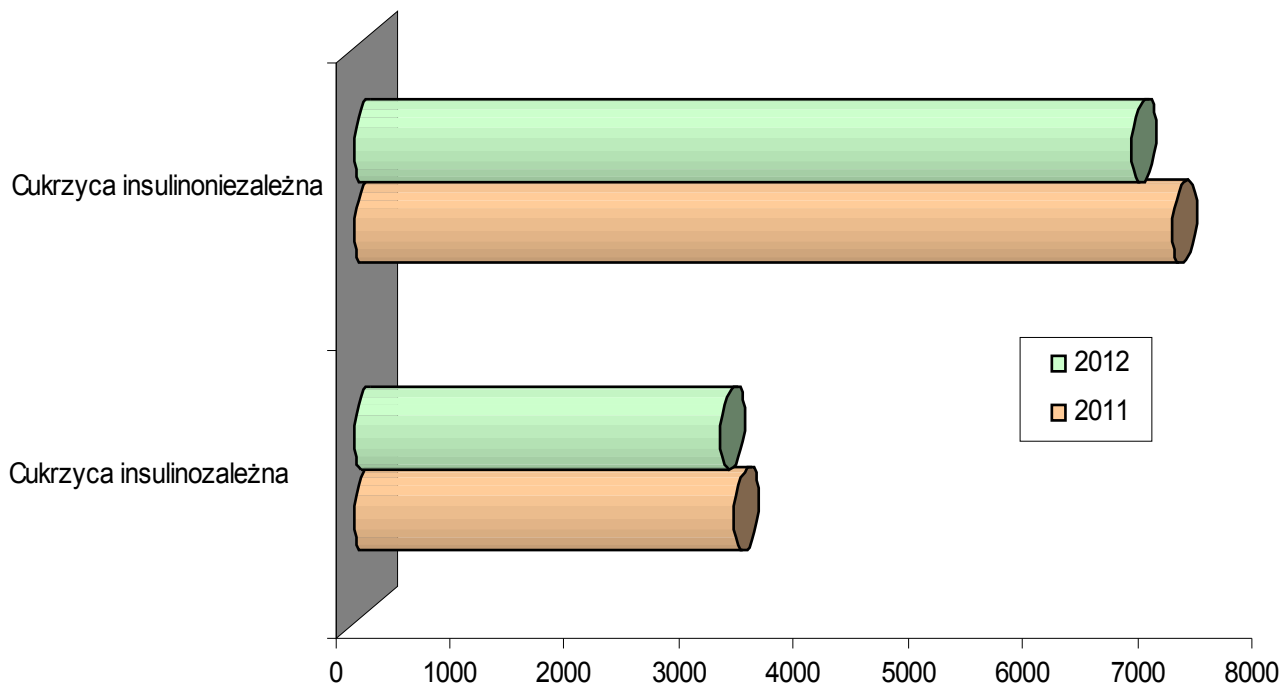

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10-E14) Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ
W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2011- 2012**

	2011		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	10727	4917	5810
Cukrzyca insulinozależna	3317	1728	1589
Cukrzyca insulinoniezależna	7135	3024	4111
Cukrzyca związana z niedożywieniem	12	6	6
Inne określone postacie cukrzycy	133	93	40
Cukrzyca nie określona	130	66	64

	2012		
	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
OGÓŁEM	10266	4957	5309
Cukrzyca insulinozależna	3201	1736	1465
Cukrzyca insulinoniezależna	6784	3045	3739
Cukrzyca związana z niedożywieniem	7	4	3
Inne określone postacie cukrzycy	137	88	49
Cukrzyca nie określona	137	84	53

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10-E11) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
W LATACH 2011-2012**

HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10-E14) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO WG GRUP WIEKOWYCH W LATACH 2011- 2012

		2011									
		OGÓŁE									
		M	< 1rok	1-4	5-14	15-19	20-34	35-44	45-54	55-64	65 i >
OGÓŁEM		10727	2	107	523	266	449	496	1212	2477	5195
Cukrzyca insulinozależna	3317	1	102	513	250	332	209	333	555	1022	
Cukrzyca insulinozależna	7135	0	2	6	9	92	247	834	1863	4082	
Cukrzyca związana z niedożywieniem	12	0	0	0	1	2	2	0	2	5	
Inne określone postacie cukrzycy	133	0	0	0	3	9	25	31	24	41	
Cukrzyca nie określona	130	1	3	4	3	14	13	14	33	45	

		2012									
		OGÓŁE									
		M	< 1 rok	1-4	5-14	15-19	20-34	35-44	45-54	55-64	65 i >
OGÓŁEM		10266	4	111	550	270	447	533	1158	2282	4911
Cukrzyca insulinozależna	3201	4	105	530	253	348	255	334	494	878	
Cukrzyca insulinozależna	6784	0	2	5	7	78	236	783	1721	3952	
Cukrzyca związana z niedożywieniem	7	0	0	0	0	0	0	2	1	4	
Inne określone postacie cukrzycy	137	0	1	4	1	9	29	24	33	36	
Cukrzyca nie określona	137	0	3	11	9	12	13	15	33	41	

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10-E14) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA PACJENTA ORAZ PŁCI W 2011 ROKU**

	2011					
	OGÓŁEM	współczynnik na 10 tys.	Mężczyźni	współczynnik na 10 tys.	Kobiety	współczynnik na 10 tys.
OGÓŁEM	10394	22.5	4751	21.3	5643	23.6
Powiat Będziński	366	24.1	178	24.5	188	23.6
Powiat Bielski	329	20.8	160	20.8	169	20.8
Powiat Cieszyński	305	17.3	147	17.2	158	17.3
Powiat Częstochowski	279	20.6	114	17.1	165	23.9
Powiat Gliwicki	265	23.0	134	23.9	131	22.1
Powiat Kłobucki	308	35.9	142	33.6	166	38.1
Powiat Lubliniecki	168	21.7	77	20.2	91	23.2
Powiat Mikołowski	157	16.6	81	17.6	76	15.7
Powiat Myszkowski	139	19.3	58	16.6	81	21.8
Powiat Pszczyński	218	20.1	99	18.6	119	21.6
Powiat Raciborski	217	19.7	89	16.8	128	22.5
Powiat Rybnicki	139	18.2	64	17.0	75	19.4
Powiat Tarnogórski	246	17.8	105	15.6	141	19.8
Powiat Bieruńsko-Lędziński	136	23.4	59	20.6	77	26.2
Powiat Wodzisławski	405	25.6	167	21.7	238	29.3
Powiat Zawierciański	314	25.6	155	26.1	159	25.1
Powiat Żywiecki	430	28.1	197	26.3	233	29.8
M.Bielsko - Biała	399	22.9	195	23.7	204	22.1
M.Bytom	366	20.8	154	18.2	212	23.1
M.Chorzów	357	32.0	119	22.4	238	40.7
M.Częstochowa	596	25.3	271	24.4	325	26.0
M.Dąbrowa Górnicza	267	21.3	134	22.2	133	20.4
M.Gliwice	251	13.4	116	12.9	135	14.0
M.Jastrzębie Zdrój	167	18.1	69	15.2	98	20.9
M.Jaworzno	209	22.1	97	21.1	112	23.0
M.Katowice	739	23.9	341	23.2	398	24.5
M.Mysłowice	279	37.0	133	36.3	146	37.7
M.Piekary Śląskie	140	24.2	47	16.9	93	31.0
M.Ruda Śląska	310	21.7	144	20.7	166	22.6
M.Rybnik	235	16.7	114	16.6	121	16.8
M.Siemianowice Śląskie	160	22.9	81	24.2	79	21.7
M.Sosnowiec	548	25.5	254	24.8	294	26.0
M.Świętochłowice	146	27.6	67	26.4	79	28.8
M.Tychy	326	25.2	148	23.7	178	26.7
M.Zabrze	390	21.6	199	22.8	191	20.5
M.Żory	88	14.2	42	13.7	46	14.6

**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10-E14) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
WG MIEJSCA ZAMIESZKANIA PACJENTA ORAZ PŁCI W 2012 ROKU**

	2012					
	OGÓŁEM	współczynnik na 10 tys.	Mężczyźni	współczynnik na 10 tys.	Kobiety	współczynnik na 10 tys.
OGÓŁEM	9936	21.5	4777	21.4	5159	21.6
Powiat Będziński	424	28.0	205	28.4	219	27.6
Powiat Bielski	342	21.5	155	20.0	187	22.9
Powiat Cieszyński	241	13.6	128	14.9	113	12.3
Powiat Częstochowski	267	19.7	135	20.3	132	19.1
Powiat Gliwicki	228	19.8	125	22.3	103	17.4
Powiat Kłobucki	307	35.8	138	32.7	169	38.8
Powiat Lubliniecki	161	20.8	76	19.9	85	21.7
Powiat Mikołowski	141	14.8	80	17.3	61	12.5
Powiat Myszkowski	149	20.7	79	22.7	70	18.9
Powiat Pszczyński	206	19.0	108	20.2	98	17.7
Powiat Raciborski	240	21.8	119	22.5	121	21.3
Powiat Rybnicki	106	13.8	43	11.4	63	16.2
Powiat Tarnogórski	289	20.8	145	21.5	144	20.2
Powiat Bieruńsko-Lędziński	90	15.5	50	17.4	40	13.6
Powiat Wodzisławski	362	22.9	159	20.6	203	25.0
Powiat Zawierciański	340	27.8	162	27.4	178	28.2
Powiat Żywiecki	371	24.2	177	23.6	194	24.8
M.Bielsko - Biąta	395	22.7	169	20.6	226	24.5
M.Bytom	366	20.9	162	19.3	204	22.4
M.Chorzów	325	29.2	120	22.7	205	35.2
M.Częstochowa	559	23.8	290	26.3	269	21.6
M.Dąbrowa Górnicza	317	25.4	172	28.7	145	22.4
M.Gliwice	306	16.4	159	17.7	147	15.2
M.Jastrzębie Zdrój	151	16.5	82	18.2	69	14.8
M.Jaworzno	255	27.0	114	24.9	141	29.1
M.Katowice	626	20.4	291	19.9	335	20.8
M.Mysłowice	281	37.3	142	38.8	139	35.9
M.Piekary Śląskie	211	36.7	78	28.3	133	44.5
M.Ruda Śląska	319	22.4	134	19.4	185	25.2
M.Rybnik	115	8.2	51	7.4	64	8.9
M.Siemianowice Śląskie	180	25.9	96	28.9	84	23.1
M.Sosnowiec	464	21.7	218	21.5	246	21.9
M.Świętochłowice	140	26.7	77	30.6	63	23.2
M.Tychy	257	19.9	122	19.6	135	20.2
M.Zabrze	312	17.4	159	18.3	153	16.5
M.Żory	93	15.0	57	18.7	36	11.4

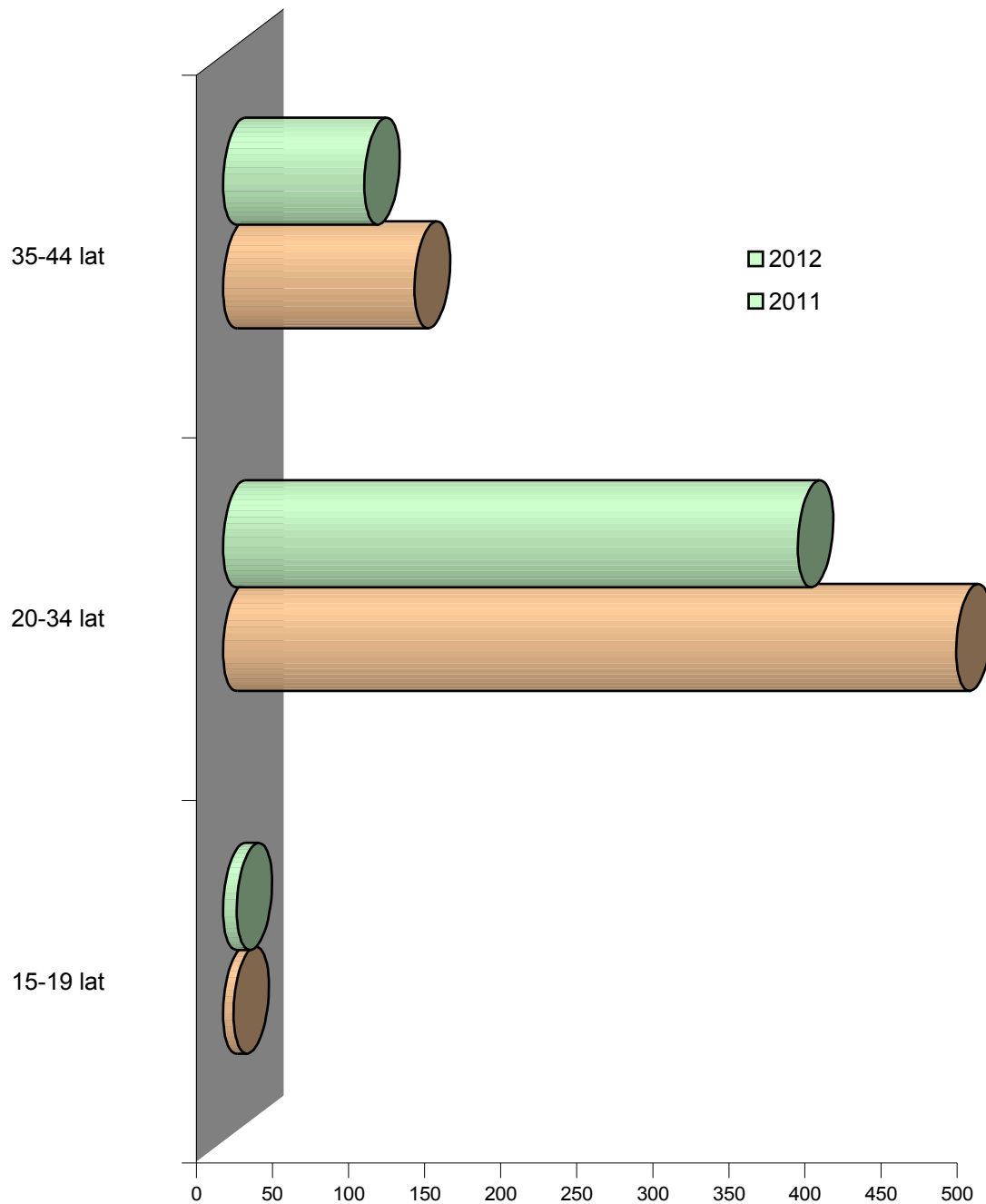
**HOSPITALIZOWANI Z POWODU CUKRZYCY (E10-E14) WG ODDZIAŁÓW W SZPITALACH
WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2011- 2012
(dane z ruchem międzyoddziałowym)**

	2011	2012
OGÓŁEM	11057	10592
4000 Oddział chorób wewnętrznych	7747	7407
4500 Oddział chirurgiczny ogólny	934	1028
4031 Oddział endokrynologiczny -dla dzieci	811	834
4130 Oddział nefrologiczny	461	466
4060 Oddział geriatryczny	290	348
4401 Oddział pediatriczny	39	49
4030 Oddział endokrynologiczny	137	46
Pozostałe oddziały	638	414

**HOSPITALIZOWANI W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO WG CHOROBY ZASADNICZEJ (KLASY ICD-10)
Z CUKRZYCĄ (E10-E14) JAKO CHOROBA WSPÓŁWYSTĘPUJĄCĄ W LATACH 2011- 2012**

	2011	2012
OGÓŁEM	35024	32595
I Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze (A00-B99)	490	492
II Nowotwory (C00-D48)	2672	2490
III Choroby krwi i narz.krwiotwórczych (D50-D89)	501	489
IV Zaburzenia wydz.wew.,st.odżyw.i przem.met. (E00-E90)	830	840
V Zaburzenia psychiczne i zab.zachowania (F00-F99)	28	23
VI Choroby układu nerwowego (G00-G99)	1338	1251
VII Choroby oka i przydatków oka (H00-H59)	1545	1613
VIII Choroby ucha i wyrostka sutkowatego (H60-H95)	64	29
IX Choroby układu krążenia (I00-I99)	16598	15473
X Choroby układu oddechowego (J00-J99)	2488	2042
XI Choroby układu trawiennego (K00-K93)	3220	3013
XII Choroby skóry i tkanki podskórnej (L00-L99)	694	713
XIII Ch.ukł.kostno-stawowego,mięśn.i tk.łąicznej (M00-M99)	770	662
XIV Choroby układu moczowo-płciowego (N00-N99)	1820	1518
XV Ciąża, poród i połóg (O00-O99)	16	27
XVII Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia (Q00-Q99)	44	24
XVIII Objawy, cechy chorobowe (R00-R99)	816	753
XIX Urazy, zatrucia i inne określone skutki (S00-T98)	489	433
XXI Czynniki wpływające na stan zdrowia (Z00-Z99)	601	710

**KOBIECY HOSPITALIZOWANE Z POWODU CUKRZYCY W CIAZY (O24)
W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO W LATACH 2011-2012**

**HOSPITALIZOWANI W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO Z POWODU WYBRANYCH CHOROÓB
ZASADNICZYCH, W TYM Z CUKRZYCĄ JAKO CHOROBA
WSPÓŁWYSTĘPUJĄCĄ W LATACH 2011-2012**

Wyszczególnie wg choroby zasadniczej	2011			
	wszyscy hospitalizowani wg choroby zasadniczej (H25-H45, I21, I69-I69)	%	w tym hospitalizowani z rozpoznaniem współwystępującym - cukrzyca (E10-E14)	%
choroba zasadnicza H25-H45 (choroba soczewki, naczyńiówki, siatkówki, jaskra, zaburzenia ciała szklistego i gałki ocznej)	33524	100	1504	4,49
choroba zasadnicza I21 (ostry zawał serca)	12695	100	1533	12,08
choroba zasadnicza I60-I69 (choroby naczyń mózgowych)	18394	100	1766	9,60

Wyszczególnie wg choroby zasadniczej	2012			
	wszyscy hospitalizowani wg choroby zasadniczej (H25-H45, I21, I69-I69)	%	w tym hospitalizowani z rozpoznaniem współwystępującym - cukrzyca (E10-E14)	%
choroba zasadnicza H25-H45 (choroba soczewki, naczyńiówki, siatkówki, jaskra, zaburzenia ciała szklistego i gałki ocznej)	34704	100	1575	4,54
choroba zasadnicza I21 (ostry zawał serca)	12378	100	1479	11,95
choroba zasadnicza I60-I69 (choroby naczyń mózgowych)	18463	100	1618	8,76

**ZGONY PACJENTÓW Z POWODU CUKRZYCY (E10-E14) W SZPITALACH WOJ.ŚLĄSKIEGO
W LATACH 2011- 2012
(WYJŚCIOWA PRZYCZYNA ZGONU)**

	OGÓŁEM	Mężczyźni	Kobiety
2011	339	144	195
2012	350	134	216